

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)	Форма навчання	Денна / заочна	Навчальний рік/семестр	2022-2023/
-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	-----------------------	-------------------------------	-------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Бізнес-етика	
Кафедра	Обліку і аудиту	
Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування	
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські і/лабораторні заняття/самостійна робота)	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Тип дисципліни: <i>вибіркова</i> Кількість кредитів: 4 Лекції: 10 год. Практичні (семінарські) заняття: 20 год. Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 90 год.	Тип дисципліни : <i>вибіркова</i> Кількість кредитів: 4 Лекції: 4 год. Практичні (семінарські) заняття: - Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 116 год.
викладач	Шебештень Едіна Гейзівна викладач кафедри обліку і аудиту консультаційні дні:середа 13:00 email : sebestyen.edina@kmf.org.ua	
Пререквізити навчальної дисципліни	Передумовами для вивчення дисципліни «Бізнес-етика» У сучасному діловому світі широкі знання у певній сфері діяльності не завжди достатні для досягнення успіху. Надзвичайно важливими є також вміння співпрацювати з іншими, демонструючи при цьому хороші манери та здатність створювати робочу обстановку, у якій кожен почуває себе комфортно, а отже, має можливість максимально сконцентруватися на справі Дисципліна «Етика бізнесу» є однією з дисциплін загальної підготовки і займає важливе місце у формуванні фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», денної, заочної та дистанційної форм навчання. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові лекції (для студентів заочної форми навчання), ділові ігри, етичні дилеми тощо	
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Бізнес-етика» буде корисна майбутнім фахівцям з обліку, аудиту та оподаткування для набуття знань та практичних навичок. Навчальна дисципліна, «Бізнес-етика» забезпечує формування у фахівців комплексу професійних знань щодо теорії та практики бізнес-етики в різноманітних організаціях, що функціонують у сфері економіки. По завершенню вивчення дисципліни «Бізнес-етика» студенти зможуть: – визначати моральні принципи, норми і правила етикету у стосунках менеджерів; – застосовувати сучасні технологічні можливості службових	

	нарад, інших форм ділового спілкування; – використовувати знання з етики бізнесу на практиці; – вести ділові бесіди, переговори, наради; – готувати і здійснювати публічні виступи, правильно писати ділові листи, розмовляти по телефону. – відпрацювати культурну поведінку при ділових і громадських бесідах; – вміти створити власний і корпоративний імідж.
Мета	Мета вивчення дисципліни " Бізнес-етика "– Формування у студентів системи моральних та культурних цінностей; розуміння норм професійної етики, культури менеджменту.
Завдання	Завдання вивчення дисципліни "Бізнес-етика" Формування загальних та фахових компетентностей щодо зберігання та примноження моральних та культурних цінностей при виконанні професійних обов'язків, створення розвинутої культури менеджменту, розуміння сучасних вимог бізнес-етикету, розвитку культури ділового спілкування в усній та письмовій формах. Предметом навчальної дисципліни " Бізнес-етика " Етика бізнесу послуговується основними принципами загальної теорії моралі, загальнолюдськими цінностями, які ця теорія обґрунтовує і захищає. Оскільки підприємницька діяльність породжує специфічну мораль, то етика бізнесу досліджує насамперед її специфіку. Вона не просто констатує факти, явища, процеси у бізнесовому середовищі, а всебічно аналізує підприємницьку мораль, яка постає в домінуючій громадській думці представників бізнесу, а також моральність у цій сфері (типові реальні стосунки людей) крізь призму відповідності їх уселюдським моральним нормам.
Загальні та фахові компетентності	У процесі вивчення дисципліни " Бізнес-етика " у студентів формуються наступні компетентності: загальні системні компетентності: ЗК 1. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів. ЗК 3. Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом. ЗК 4. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 6. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК 8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово фахові (спеціальні) компетентності: ФК 12. Здатність підтримувати належний рівень економічних

	знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку, застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. ФК 13. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування; надавати консультації щодо формування обліково-аналітичної моделі управління підприємством та покращення фінансових показників його діяльності. ФК 14. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Очікувані програмні результати навчальної дисципліни	Програмні результати навчання з дисципліни "Бізнес-етика": ПРН 15. Володіти та застосовувати знання іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. ПРН 16. Вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття. ПРН 19. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом. ПРН 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Основна тематика дисципліни	Змістовий модуль 1. <i>Тема 1.</i> Етика бізнесу та публічної сфери: сутність, особливості, місія <i>Тема 2.</i> Професійна етика <i>Тема 3.</i> Діловий одяг <i>Тема 4.</i> Національні особливості ділового етикету <i>Тема 5.</i> Корпоративна культура Змістовий модуль 2. <i>Тема 6.</i> Ділова бесіда. <i>Тема 7.</i> Ділові зустрічі. <i>Тема 8.</i> Ділові папери <i>Тема 9.</i> Колективне ділове спілкування. <i>Тема 10.</i> Безконфліктне спілкування.
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з навчальної дисципліни використовуються такі форми контролю знань: 1. Поточний контроль (здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється

	сумою набраних балів): усне опитування, самостійні, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо; 2. Поточний модульний контроль (проводиться після вивчення кожного змістового модуля з урахуванням поточного контролю): модульна контрольна робота; 3. Підсумковий контроль: залік Деталі критеріїв контролю та оцінювання результатів навчання розкрито в робочій програмі за посиланням: [http://okt.kmf.uz.ua/szamvitel/oktat-szamvitel/]
Політика навчальної дисципліни	Політика щодо дедлайнів та перескладання: Студент повинен здавати роботи у визначені викладачем терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика щодо академічної доброчесності: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела. Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із вищим керівництвом).
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	У процесі викладання дисципліни передбачено застосування таких основних методів навчання як: 1) Лекція – це основна форма проведення занять, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу; систематизований виклад певних наукових або науково-методичних відомостей, ілюстрованих при необхідності засобами наочності або демонстрацією за допомогою презентацій. 2) Практичні заняття – навчальне заняття, під час якого студенти знайомляться з принципом дії та устроєм реальних об'єктів, виконують за певними методиками типові завдання. 3) Самостійна робота студента - є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Мета виконання самостійної роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних умінь. Під час занять використовуються методи навчання за наступними видами: ✓ пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (лекція, дискусія); ✓ наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); ✓ репродуктивний метод (відтворення матеріалу на практичних заняттях із використанням різноманітних практичних та ситуаційних завдань та форм самоконтролю); ✓ робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); ✓ відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання

	(мультимедійні засоби). А також використовуються метод проблемного викладання, частково-пошуковий метод, з нетрадиційних - активні методи навчання: ділові ігри та дискусійні методи. Також використовується метод аналізу конкретних ситуацій як нетрадиційний метод навчання, якому властиві: наявність складної задачі чи проблеми, формулювання викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговорення можливих варіантів її вирішення. <i>Інструктивно-навчальний матеріал до дисципліни включає:</i> 1. Силабус навчальної дисципліни 2. Нормативна програма 3. Робоча програма 4. Матеріали до лекцій 5. Рекомендована література 6. Презентаційний матеріал до лекцій 7. Методичні вказівки до практичних занять 8. Методичні вказівки до самостійної роботи 9. Методичні вказівки до контрольних робіт 10. Перелік питань на іспит. <i>Навчальний процес потребує використання:</i> комп'ютера, комп'ютерних систем та мереж, мультимедійного обладнання та бібліотечних фондів.
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	Основна література 1. Етика ділових відносин. Навчальний посібник. Лесько О.Й., Прищак М.Д., Залюбівська О.Б., Рузакова Г.Г. Вінниця : ВНТУ, 2011. – 309 с. Доступ до ресурсу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Lesko_Oleksandr/Etyka_dilovykh_vidnosyn.pdf 2. Ільїна Г. В. Етика бізнесу. Практикум [Текст] : для студентів спец. 8.03060101 "Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)" ден. форми навчання / Ільїна Г. В. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Екон. ф-т, Каф. менеджменту та інвестиц. діяльності. - Київ : [б. в.], 2014. - 168 с. 3. Етика ділового спілкування. Навчальний посібник / Гриценко Т.Б - К. : Центр учбової літератури, 2007.- 344 с Доступ до ресурсу: http://www.cul.com.ua/preview/Etika_dilovogo_spilk_Gricenko.pdf 4. Бізнес-етика: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці» / М. М. Дученко, О. А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,5 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 56 с. Доступ до ресурсу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39693/1/Posibnyk_Biznes-etyka.pdf 5. Радченко С.Г. Етика бізнесу : навч. посіб. / С.Г. Радченко. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 396 с. Доступ до ресурсу: https://knute.edu.ua/file/Mjl=/73b96e0500c677b4628c3c63e0635779.pdf 6. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів : навч.-метод. матеріали / Т. Е. Василевська ; уклад. О. М. Руденко. – К. : НАДУ, 2013. – 76 с.

7. Етика бізнесу та публічної сфери: методичні вказівки до вивчення курсу для студентів спеціальностей "Менеджмент", "Публічне управління та адміністрування" денної та заочної форм навчання / Н.С. Карваца, А.М. Гончарук – Хмельницький: ХНУ, 2018. – 132 с.
- 8.Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика. Київ : ЦУЛ, 2011. 252 с
9. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів. Вінниця : Нова книга, 2002. 223 с.
10. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна Л. П. Етика ділового спілкування. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
11. Зусін В. Я. Етика та етикет ділового спілкування : навч. посібник. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Центр навч. літератури, 2005. 224 с.
12. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбська О. Б. та ін. Етика та психологія ділових відносин. Вінниця : ВНТУ, 2011. 309 с.
13. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин: Навч. посіб. Київ : Кондор, 2007. 356 с. 7. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 184 с.
14. Радченко С. Г. Етика бізнесу : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с.
15. Статінова Н. П., Радченко С. Г. Етика бізнесу. Київ : КНТЕУ, 2001. 280 с. 10. Стахів М. Український комунікативний етикет : Навч.-метод. посіб. Київ : Знання, 2008. 245 с.
16. Тимошенко Н. Л. Корпоративна культура. Діловий етикет. Київ : Знання, 2006. 391 с.
17. Харченко С. Я., Краснова Н. П., Юрків Я. І. Етика ділового спілкування : Навч. метод. посіб. для студ. ВНЗ. Луганськ : Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 507 с.
18. Чайка Г.Л. Культура ділового спілкування менеджера: Навчальний посібник. Київ : Знання, 2005. 448 с.
19. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. 5-те вид., стер. Київ Вікар, 2006. 223 с. 1
20. Шавкун І.Г. Філософія менеджменту. Монографія. Запоріжжя : «ТандемАртСтудия», 2007. 261

Додаткова література

1. Етика бізнесу: навч.метод. комплекс з дисципліни / Уклад. В.В. Зеліч (Яцко).- Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. – 108 с. Доступ до ресурсу:
https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/9747/1/5_%D0%97%D0%B5%D0%BB%D1%96%D1%87%28%D0%AF%D1%86%D0%BA%D0%BE%29%D0%92.%D0%92._2015_%D0%9C%D0%B5%D1%82._%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf
2. Баранівський В.Ф., Скворцова Т.Г. Етика бізнесу: Навчальний посібник. – К.: Видавець ПАЛИВОДА А.В., 2008. – 200 с. Доступ до ресурсу: <https://studfile.net/preview/5205827/>
3. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2007. — 356 с. Доступ до ресурсу:
http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR1/CD/ETUKA_DV.pdf
4. Красніцька Г. М. Етично-ділові стосунки бізнесменів [Електронний ресурс] / Г. М. Красніцька // Молодий вчений. - 2016. - № 4. - С. 310-313. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_4_78

5. Панфилова А. П. Игротехнический менеджмент. Интерактивные технологии для обучения и организационного развития персонала: Учеб. пособ. – СПб.: ИВЭСЭП, «Знание», 2003. – 536 с.
6. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 224 с Доступ до ресурсу:
<http://kafedragumartcollege.edukit.km.ua/Files/downloads/%D0%9F%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9C.%D0%86.%D0%94%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>
7. Ринейська Л. С. Соціальна відповідальність як складова етики міжнародного бізнесу в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / Л. С. Ринейська. // Ефективна економіка. - 2016. - № 11. - Доступ до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_11_35
8. Седова Л. Н. Этика бизнеса : учебное пособие. Ч. 1 / Л. Н. Седова, А. А. Малюкина. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2014. – 492 с Доступ до ресурсу:
<http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/7726/1/%D0%AD%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0.pdf>
9. Ходжсон Джейн. Эффективное ведение переговоров. Тактика быстрого реагирования: Новые подходы к творческому мышлению и решению проблем: Пер. с англ. – Д.: Баланс Клуб, 2002. – 230 с.
10. Черушева Г.Б., Пархоменко В. В. Економічна культура та професійна етика. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів освітнього рівня «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Київ, Національна академія статистики, обліку та аудиту, 2018. – 79 с. Доступ до ресурсу:
http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/3685/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D0%B5%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_2018.pdf
11. Чмут Т.К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. – 3-тє вид., стер. – К.: Вікар, 2003. – 223 с. Доступ до ресурсу:
<https://subject.com.ua/pdf/38.pdf>